

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/180/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7818202558
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7818202558.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slobodníka a sudkýň F. Slávkovej Zborovjanovej a F. Adriany Murínovej v spore žalobcu : R. W., nar. X.X.XXXX, trvale bytom M. XX, zastúpený F. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom J. Kráľa 5/A, Lučenec, proti žalovanému: M. Q. Q. D. V., so sídlom M. A. X, XXX XX Q., D., konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpený Advokátska kancelária Nagyová Tenkač, s.r.o., so sídlom Ružinovská 42, Bratislava, IČO: 36 862 169, o vydanie bezdôvodného obohatenia a zaplataenie primeraného finančného zadostučinenia, o odvolaniach tak žalobcu, ako aj žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 1 Csp 198/2018 z 22. februára 2019

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej aj súd) rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2.300,- EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.300,- EUR od 3.9.2018 do zaplataenia, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 39,40 %.

2. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalobca sa žalobu zo dňa 5.9.2018 domáhal voči žalovanému zaplataenia sumy 2.300,- EUR s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 3.9.2018 do zaplataenia titulom vydania bezdôvodného obohatenia, sumy 1.000,- EUR titulom primeraného finančného zadostučinenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 26.5.2005 uzatvoril žalobca so spoločnosťou G. V., L..V.. Žiadosť/Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol právny predchodca žalovaného žalobcovi spotrebiteľský úver vo výške 4.390,- Sk (145,72 EUR), ktorý mal žalobca splatiť 11 mesačnými splátkami po 481,-Sk (15,97 EUR). Došlo k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá musí obsahovať obligatórne náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej aj len "ZoSÚ"). V rámci zmluvy, konkrétne jej bodu C), malo dôjsť medzi zmluvnými stranami tiež k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere s úverovým rámcom a s pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v bode C). Dodávateľ touto praktikou vnútil spotrebiteľovi aj iný úkon než ten, ktorý bol v čase podpisu zmluvy vo sfére jeho záujmu. Z predtlaču zmluvy vyplýva, že podpisom úverovej zmluvy spotrebiteľ súčasne podpisuje aj pod časť textu, ktorá sa nachádza v bode C) a týka absolútne iného právneho vzťahu. Spôsob, ktorým sa poskytovateľ finančných služieb pokúšal uzatvoriť zmluvu o revolvingovom úvere, pokladá žalobca za zavádzanie spotrebiteľa. Aj keď žalobca zmluvu podpísal, je možné prijať záver, že žalobca nemal v úmysle okrem úverovej zmluvy uzatvoriť aj zmluvu o poskytnutí úverovej karty a treba ju považovať za

absolútne neplatný právny úkon pre nedostatok vôle žalobcu. Ak žalobca chcel získať úver na zakúpenie tovaru, čo bolo primárne jeho pohnútkou k vstupu do vzťahu s právnym predchodcom žalovaného, nemal na výber a musel podpísať predloženú predtlač listiny, ktorá v sebe obsahovala aj náležitosti iného právneho úkonu. Jedná sa o nedostatok vôle na strane žalobcu vstúpiť do iného, než primárne dojednaného právneho vzťahu. Zmluvu o revolvingovom úvere je potrebné podriaďiť režimu ZoSÚ. Pre absenciu individualizácie zmluvy o poskytnutí úverovej karty v smere náležitostí v ustanovení § 4 ods. 2, 3 cit. zákona, a s tým súvisiaci nedostatok písomnej formy predpísanej zákonom, k uzatvoreniu platnej zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného nedošlo. Takúto zmluvu o revolvingovom úvere je potrebné považovať za neplatnú pre nedodržanie zákonom predpísanej formy v zmysle ustanovenia § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ").

3. Súd dôvodil, že dňa 26.5.2005 žalobca uzatvoril so právnym predchodcom žalovaného Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru XXX XXXX XXXX XXXX, jednalo sa o účelový úver na kúpu tovaru. Výška úveru predstavovala 4.390,- Sk s povinnosťou žalobcu zaplatiť úver v 11-tich splátkach vo výške 481,-Sk splatných k 15-tému dňu v mesiaci. Celkové náklady predstavovali 901,- Sk, RPMN 22,59 %. Súčasťou zmluvy bolo ďalej ustanovenie, kde v časti C) Úverová karta je predtlačným písmom uvedené: "Ďalej žiadam, aby ma spoločnosť G. V. L..V., zaradila do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytla mi úverový rámec vo výške 20.000 Sk a vydala kreditnú kartu na moje meno. Beriem na vedomie, že moja žiadosť o vydanie úverovej karty bude posudzovaná na základe údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania, a že v prípade, že po hodnotení aktuálnej situácie nebude možné vyhovieť tejto žiadosti v plnom rozsahu, môže G. V. L..V. zmeniť navrhovanú výšku úverového rámca na ním stanovenú nižšiu výšku. Zaväzujem sa splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 5% mne poskytnutého úverového rámca, ak nebude dohodnuté inak. Súhlasím s platbami uvedenými v časti C1). Termín splatnosti je 10. deň v mesiaci, ak nie je v časti C1) dohodnuté inak, a spôsob splácania je zhodný zo zvolenou možnosťou v časti B) a aj tlačivo - formulár pre spotrebiteľské úvery bol horizontálne rozdelený na dve časti, z ktorých prvá časť (neorámovaná, nepodfarbená) obsahovala klasický úver pod písmenom B a úverovú kartu pod C-1. Druhá časť (orámovaná a podfarbená na spodku uvedenej žiadosti/zmluvy) obsahovala vopred vytlačené texty rozdelené na body C-úverová karta, D-poistenie klienta, E-dohoda o zrážkach zo mzdy, E-súhlas so spracovaním osobných údajov. V závere na spodku uvedenej žiadosti a zmluvy bola ďalšia kolónka prehlásenia partnera vľavo a vpravo kolónka s podpismi žalobcu, ako aj žalovaného.

4. Z prehľadu obrátov za obdobie od 27.6.2006 do 30.6.2018, výpisom z účtu Kreditnej karty G. F. XXXX, potvrdením o prijatí splátok, potvrdením o odfinancovaní peňažných prostriedkov súd zistil, že žalobca prvýkrát čerpal peňažné prostriedky z predmetnej kreditnej karty dňa 27.6.2006 a poslednýkrát dňa 27.2.2015. Súd tiež zistil, že poslednú kreditnú transakciu/splátku uhradil dňa 19.7.2018 a za obdobie od 25.9.2015 do 19.7.2018 žalobca vykonal mesačne úhrady na účet revolvingového úveru, a to spolu vo výške 2.300,-EUR.

5. Výsluchom žalobcu súd zistil, že žalobca išiel si kúpiť do predajne O. Q. elektricky sporák, v ktorej predajni predložil občiansky preukaz, podpísal zmluvu a odišiel domov s kúpeným tovarom. Žalobca si nepamätal s kým podpísal zmluvu. Zmluvu však pred jej podpísom nečítal aj keď na to mal čas, pretože sa tešil na nový sporák. Žalobcovi pred podpísom zmluvy nič ohľadom úverovej zmluvy nevysvetľovali, len podpísal zmluvu a zobral sporák domov. Úverovú kartu začal žalobca používať z dôvodu, že potreboval peniaze a občas niečo kúpiť. Túto kartu prestal používať a vyberať z nej peniaze vo februári 2015, pretože ju zablokovali. Žalobca si finančné prostriedky na splácanie úverovej karty získaval požičiavaním peňažných prostriedkov ale hlavne prácou, pretože pracuje minimálne 250 hodín mesačne. Aj napriek tomu, že dlh z úverovej karty platí 15 rokov a je tento dlh stále vo výške 2.000,-EUR. Žalobca má aj ďalšie dve pôžičky, ktorých účelom bolo financovanie pôžičiek a získanie finančných prostriedkov. Žalobca prestal splácať dlh z úverovej karty v mesiaci júl 2018, pretože približne v tom období bol v kancelárii, ktorá sa zaoberá ľudskými právami.

6. Súd citoval §§ 2, 3, 4 zák. č. 258/2001 Z.z. a dôvodil, že podľa § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

7. Zmluva o revolvingovom úvere, o ktorú žalobca opiera svoj nárok nebola platne uzavretá. Z predloženej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 26.5.2015 vyplýva, že strany konania uzavreli individuálne špecifikovanú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej právny predchodca žalovaného poskytol žalobcovi úver na nákup tovaru. Touto zmluvou však v ďalšom vopred vnútil žalobcovi aj iný úkon než iba ten, o ktorý mal v danom okamihu záujem (získanie úveru na nákup sporáka) žalobca. Z predtlačie zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, sa konajúca osoba - žalobca súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine mala podpísať aj pod inú zmluvu týkajúcu sa úplne iného právneho vzťahu, ktorý mal vzniknúť v budúcnosti. Žalobca majúci záujem o kúpu tovaru prostredníctvom spotrebiteľského úveru nemal inú možnosť len vopred predpripravenú predtlač podpísať s tým, že obsahom tejto predtlačie boli drobným písmom aj napriek závažnosti právneho vzťahu, ktorý mal vzniknúť, vkomponované k inému právnomu úkonu. V tomto prípade má súd za to, že právny úkon je neplatný pre nedostatok vôle konajúcej osoby - spotrebiteľa, vstúpiť do iného zmluvného vzťahu s právnym predchodcom žalovaného, ako bol primárne vo sfére jeho záujmu (spotrebiteľ je tak sústredený jedine na primárny právny úkon, v prejednávanej veci nákup sporáka na úver, pričom v dôsledku nemožnosti akejkoľvek zmeny predtlačie predloženej listiny koná neuvážene a nevedome aj s účinkami smerom k uzavretiu sekundárneho právneho úkonu, s čím dodávateľ už vopred ráta). Zmluvné podmienky, ktoré sledoval žalovaný uzavrieť (ďalej len „revolvingový úver“) boli obsiahnuté vo formulárovej (typovej štandardnej a pod.) úverovej zmluve o poskytnutí iného úveru v prevažnej časti vo všeobecných obchodných podmienkach. Úverové podmienky týkajúce sa revolvingového úveru neboli individuálne podpísané, ani v osobitnej písomnej zmluve.

8. Súd nevidel dôvod na odklon od rozsudkov súdov, ktorí v obdobných prípadoch označili právny úkon za neperfektný a z hľadiska nedodržania písomnej formy vyžadovanej zákonom za neplatný (§ 40 ods. 1 OZ cit. "Ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný"). "V konečnom dôsledku z bodu C formulára zmluvy o úvere zo dňa 14.7.2006 nevyplýva nič iné než to, že žiadateľovi v budúcnosti môže byť poskytnutý úver vo forme platobnej karty. Podpisom zmluvy dňa 14.7.2006 však nedošlo automaticky k vzniku paralelného úverového vzťahu a vzájomné práva i povinnosti z tejto zmluvy zanikli splnením pôvodného záväzku zo strany žalovaného.

9. Nedostatok vôle konajúcej osoby - spotrebiteľa vstúpiť do iného zmluvného vzťahu s navrhovateľom ako bol primárne vo sfére jeho záujmu (spotrebiteľ je tak sústredený jedine na primárny právny úkon, v prejednávanej veci nákup práčky na úver, pričom v dôsledku nemožnosti akejkoľvek zmeny predtlačie predloženej listiny koná neuvážene a nevedome aj s účinkami smerom k uzavretiu sekundárneho právneho úkonu, s čím dodávateľ už vopred kalkuluje). Uvedené sa týka v ďalšom nepochybne aj vôle spotrebiteľa byť viazaný ust. čl. IV. Všeobecných podmienok navrhovateľa týkajúcimi sa poskytnutia revolvingového úveru, a to vzhľadom na to, že podpisom zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru klient - odporca v časti B) (teda týkajúcej sa poskytnutia spotrebiteľského úveru na nákup tovaru - práčky) prehlásil, že sa oboznámil so Všeobecnými podmienkami a súhlasí s nimi bez výhrady. Keďže časť B) zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru sa netýka prípadného poskytnutia revolvingového úveru (úverového rámca), spotrebiteľ zaiste nemá vôľu a v praxi ani čas oboznamovať sa s ďalšou časťou čl. IV. Všeobecných podmienok týkajúcou sa práve úverového rámca - revolvingového úveru a úverovej karty (súd má v ďalšom závažnú pochybnosť o tom, či mal vôbec odporca reálnu možnosť oboznámiť so znením uvedených Všeobecných podmienok pri kúpe tovaru v X. X.-O. predajni v Z. S. X. a taktiež súčasne pochopiť ich právny význam, keďže tieto podmienky sú veľmi rozsiahle s množstvom odbornej právnej terminológie). Napokon súd poukazuje aj na zrejmy nedostatok slobodnej, určitej a vážnej vôle odporcu s časťou D) žiadosti/zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, podľa ktorej mal odporca prijať súbor poistenia po oboznámení sa a vyjadrením súhlasu s platnými rámcovými zmluvami o poistení navrhovateľa a Q. G. V., L. V.. a so Všeobecnými podmienkami tejto poisťovne* (zmluva pod * odkazuje na I..G..V. <A../.G..V.>). S poukazom na uvedené dôvody sa súdu javí takýto právny úkon spotrebiteľa - odporcu (časť C) zmluvy/ žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru) ako neplatný s poukazom na ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka." (viď rozsudok Okresného súdu Ž. vo veci 6C 170/2011).

10. Súd má za to, že nedošlo k dodržaniu predpísanej písomnej formy, ako to požaduje ust. § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. a preto je zmluva o revolvingovom úvere, na ktorú žalobca poukazuje, aj z tohto dôvodu neplatná (rovnako aj podľa ust. § 40 ods. 1 OZ).

11. Podľa názoru súdu zmluvná podmienka, ktorou automaticky podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľ žiada aj o poskytnutie revolvingového úveru je v rozpore s ustanovením § 6 odsek 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, nakoľko viaže poskytnutie spotrebiteľského úveru na obstaranie vecí na žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, ktorý spotrebiteľ pri takomto type zmluvy nemá možnosť ho odmietnuť. Takáto zmluvná podmienka spôsobuje následky, že ak by spotrebiteľ nechcel uzatvoriť zmluvu o revolvingovom úvere, nemohol by uzatvoriť ani zmluvu o úvere, lebo predtlačené ustanovenie tejto zmluvnej podmienky, ktorou žiada spotrebiteľ o zaradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie revolvingového úveru, nemôže spotrebiteľ vylúčiť. Nie je podstatné, či dodávateľ mu poskytne alebo neposkytne revolvingový úver, keďže to závisí vyslovene od jeho rozhodnutia, ani či dôjde k jeho čerpaniu, lebo fakticky schválením žiadosti o poskytnutie úverovej karty je daný spotrebiteľovi k dispozícii úver, o ktorý nežiadal. Podmienky takéhoto revolvingového úveru nie sú v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch. Samotná táto zmluvná podmienka je formulovaná tak, že vnucuje spotrebiteľovi ďalší produkt dorúčením platobnej úverovej karty ho napadá k jej použitiu, pričom pôvodne spotrebiteľ o takýto produkt neprejavil záujem. Takéto konanie dodávateľa je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a spotrebiteľ je takto zbavený možnosti voľby medzi inými ponukami obdobných úverov inými poskytovateľmi.

12. Bezdôvodné obohatenie súd citoval §§ 451, 456, 458, 107 ods. 1, 2, 3 OZ, lebo je konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Aktívna legitímácia pre uplatnenie práva zo zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie vyplýva z § 456 OZ. Toto ustanovenie určuje subjekt, ktorý je v rámci tohto právneho vzťahu oprávneným; je ním ten, na úkor koho sa predmet bezdôvodného obohatenia získal, teda ten, v koho majetkovej sfére došlo k zmenšeniu majetku. Kto je v rámci zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie pasívne legitimovaným, vyplýva z § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Toto ustanovenie určuje subjekt, ktorý je povinný vydať získané bezdôvodné obohatenie. Je ním ten, koho majetok sa na úkor druhého bezdôvodne zväčšil. V prejednávanej veci došlo k tomu, že právny predchodca žalovaného preukázateľne a nesporne poskytol žalobcovi peňažné prostriedky titulom zmluvy o revolvingovom úvere, ktorú zmluvu súd z vyššie uvedeného dôvodu, t.j. pre nedostatok nie len vôle aj formy, považuje za neplatnú. Na strane žalobcu ide o prípad plnenia bez právneho dôvodu, ktoré je jednou zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia. Dôsledkom takéhoto plnenia je obohatenie, obsahom ktorého je získanie určitej majetkovej hodnoty subjektom, ktorému bolo plnené. Z hľadiska hmotno-právneho je žalovaný v právnom vzťahu bezdôvodného obohatenia nositeľom povinnosti (o uloženie ktorej žalobca žiada), preto je v prejednávanej veci pasívne legitimovaný. Žalovaný sa teda na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, keďže získal majetkový prospech plnením bez právneho dôvodu, pričom toto obohatenie musí vydať žalobcovi. Výška bezdôvodného obohatenia spočíva v rozdieli medzi poskytnutými peňažnými prostriedkami zo strany žalovaného 6.414,93 EUR a vrátenými peňažnými prostriedkami zo strany žalobcu 10.198,01 EUR. Žalobca ako dominus litis požaduje vydanie bezdôvodného obohatenia len za obdobie od 25.9.2015 do 19.7.2018 spolu vo výške 2.300,- EUR. Súd teda zaviazal žalovaného vydať žalobcovi predmet bezdôvodného obohatenia v požadovanej výške 2.300,- EUR.

13. Z tvrdenia žalobcu vyplýva, že žalobca približne v mesiaci júl 2018, t.j. v čase vykonania poslednej úhrady, navštívil združenie na ochranu ľudských práv s úmyslom poradiť sa ohľadom platenia dlhu z úverovej karty, kde mu poradili, aby predmetný dlh prestal splácať. V čase úhrady poslednej splátky dňa 19.7.2018 žalobca ako priemerný spotrebiteľ bez právnického alebo ekonomického vzdelania nemohol ani len predpokladať, že žalovanému uhrádzal aj peňažné plnenia, na ktoré mu zákonný nárok nevznikol. Pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený skutočne dozvedel (bez ohľadu na to, že pri vynaložení všetkého úsilia sa mohol dozvedieť skôr), že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto bezdôvodné obohatenie získal. Žalobca sa o bezdôvodnom obohatení dozvedel najskôr v mesiaci júl 2018 od združenia na ochranu ľudských práv. Žaloba podľa názoru súdu bola teda podaná v rámci 2 - ročnej subjektívnej premlčacej lehoty. Rovnako bola vzhľadom na uvedené zachovaná aj 3- ročná objektívna premlčacia doba, nakoľko žalobca si v konaní uplatnil len bezdôvodné obohatenie zo splátok, ktoré uhradil po 25.9.2015, pričom žaloba bola podaná na tunajší súd dňa 6.9.2018. Od zaplatenia každej konkrétnej splátky teda plynie 3 ročná objektívna premlčacia lehota na zaplatenie. Pokiaľ ide o posúdenie trojročnej objektívnej lehoty, pre jej začiatok plynutia treba vychádzať z dátumu plnenia realizovaného zo strany žalobcu, v tomto prípade žalobca "splácal úver" splátkami tak, že celkovo vyčerpal sumu 6.414,93 EUR a to poslednou transakciou zo dňa 27.2.2015 a celkovo uhradil sumu 10.198,01 EUR poslednou splátkou vykonanou

dňa 19.7.2018. To znamená, že poskytnutú čiastku 6.414,93 EUR podľa predložených výpisov splatil v mesiaci júl 2014, t.j. BO začalo vznikať na strane žalovaného najskôr počnúc mesiacom júl 2014 (súčasne začiatok plynutia objektívnej premlčacej lehoty k prvým splátkam nad rámec poskytnutého plnenia). Ak je plnenie bez právneho dôvodu poskytované postupne po čiastkových sumách, objektívna premlčacia doba začína plynúť pri každej z nich osobitne v okamihu, keď došlo k plneniu. Každá z čiastkových platieb plnených bez právneho dôvodu má tak svoj samostatný právny osud, premlčuje sa samostatne a samostatne sa tiež posudzuje prípadné omeškanie s jej vydaním. Pre posúdenie začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby je irelevantné, kedy (a či vôbec) sa stal nárok na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia splatným. Skutočnosť, že oprávnený vyzval obohateného na vydanie všetkých bezdôvodne poskytnutých platieb ich súhrnným vyčíslením, nemôže preto nič zmeniť na tom, že tým požaduje vydanie viacerých plnení poskytnutých bez právneho dôvodu, teda požaduje splniť viacero samostatných dlhov, hoci všetky vznikli nevrátením plnenia z bezdôvodného obohatenia (R. S. Č. zo 14. 12. 2006, sp. zn. 33 Odo 52/2005).

14. Výšku úrokov z omeškania súd určil v súlade s citovaným ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. Výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej k 3.9.2018 bola vo výške 0 %. Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd preto žalobe v celom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2.300,- EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z prísúdenej sumy od 3.9.2018 (odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na plnenie uvedenej v predžalobnej výzve).

15. Žalobca v konaní uplatnil nárok na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Z hypotézy citovanej právnej normy vyplýva, že spotrebiteľ musí byť pri uplatnení tohto práva úspešný. Iba za tohto predpokladu mu vznikne právo na priznanie finančného zadosťučinenia. V danom prípade úspešnosť žalobcu bude zrejmá až na základe právoplatného rozhodnutia súdu, z toho dôvodu uplatňovanie predmetného nároku súd považuje za predčasné. Aj za predpokladu, že by bol nárok uplatnený včas, súd konštatuje, že žalobca neprodukoval relevantné dôkazy preukazujúce diskomfort, prípadne iné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie finančného zadosťučinenia. Žalobu v časti uplatneného finančného zadosťučinenia súd zamietol ako nedôvodnú.

16. Výrok o náhrade trov konania sa opiera o ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP s tým, že nakoľko mal žalobca plný úspech v nároku o vydaní bezdôvodného obohatenia a žalovaný mal plný úspech v nároku o priznaní finančného zadosťučinenia, súd priznal žalobcovi nárok na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 39,40 %. K pomernému úspechu strán sporu súd dodáva, že aj napriek tomu, že predmetom žaloby boli dva samostatné nároky, o ktorom každom nároku na náhradu trov konania by mal súd rozhodnúť samostatným výrokom, súd rozhodol jedným výrokom, pretože peňažný výsledok by pri ich konečnom vyčíslení bol rovnaký a žalobcova konkrétna výška náhrady trov v nároku o vydaní bezdôvodného obohatenia by prevyšovala konkrétnu výšku náhrady trov žalovaného v nároku o priznaní finančného zadosťučinenia o 39,40 %.

17. V odvolaní žiadal žalobca napadnutý rozsudok vo výroku II. a III. zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, v týchto výrokoch bol neúspešný (III. výrok je závislý výrok o trovách konania). V odvolaní uviedol žalobca, že podľa názoru tunajšieho súdu uvedeného v bode 53. odôvodnenia napadnutého rozsudku:

(i) bol nárok na primerané finančné zadosťučinenie uplatnený žalobcom údajne uplatnený predčasne
(ii) aj za predpokladu, že by bol nárok na primerané finančné zadosťučinenie uplatnený včas, žalobca v tejto otázke údajne neprodukoval žiadne relevantné dôkazy

Na základe vyššie uvedených záverov, ku ktorým dospel tunajší súd, bola následne žaloba žalobcu v časti o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia zamietnutá.

Máme za to, že rozhodnutie súdu ohľadom žalobcom uplatneného nároku na primerané finančné zadosťučinenie (zamietnutie žaloby v tejto časti), nie je správne.

Nárok na primerané finančné zadosťučinenie nebol uplatnený predčasne.

18. V predmetnej veci sa žalobca okrem primeraného finančného zadosťučinenia domáhal aj nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Zásadnou otázkou, s ktorou sa súd v tomto konaní musel vysporiadať, aby mohol rozhodnúť o uplatnenom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, bola otázka posúdenia zmluvy o revolvingovom úvere z hľadiska zákonných požiadaviek týkajúcich sa jej perfektnosti. Danú zásadnú otázku súd posúdil tak, že zmluva o revolvingovom úvere je neplatná pre

nedostatok vôle ako aj formy (bod 46. odôvodnenia Napadnutého rozsudku). Tunajší súd teda vyhovel žalobe žalobcu ohľadom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže zmluvu o revolvingovom úvere považoval za neplatný právny úkon. Inak povedané, tunajší súd vyhovel žalobe žalobcu ohľadom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia na podklade konštatovaného porušenia práva alebo povinnosti zo strany žalovaného. Z uvedeného vyplýva, že žalobca na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti, tak ako to predpokladá § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pretože v opačnom prípade by nemohlo byť vyhovené jeho žalobe v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia. Keďže boli splnené všetky zákonné podmienky, žalobcovi vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie, ktoré mal tunajší súd žalobcovi priznať. Riešená mala byť už len otázka výšky tohto nároku. Podanie žaloby v jej znení koncipovanom žalobcom malo:

1/ viesť k definitívnemu usporiadaniu právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným - podaná žaloba bola nepochybne spôsobilá uvedené zabezpečiť

2/ v súlade so zásadou hospodárnosti vytvoriť stav právnej istoty medzi stranami sporu už po skončení tohto konania

Je podľa nášho názoru nesprávny názor súdu o predčasnej žalovateľnosti jedného z priamo súvisiacich nárokov (nároku na primerané finančné zadosťučinenie), ktorý má prakticky základ v právnom posúdení zmluvy o revolvingovom úvere, ktorej otázke sa súd predsa venoval už v tomto konaní.

19. Rozsudok súdu prvej inštancie je v tomto smere vnútorne rozporný a nekonzistentný, nakoľko súd síce pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia posudzoval otázku porušenia práva alebo povinnosti, ale už pri nároku na primerané finančné zadosťučinenie odmietol vychádzať zo záverov, ku ktorým dospel vďaka posúdeniu tejto otázky. Súd mal po správnom postúpaní pri posudzovaní nároku na primerané finančné zadosťučinenie analogicky ako pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, teda vziať do úvahy už konštatované porušenie práva alebo povinnosti.

20. Podporne poukazujeme na rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota, č.k. 16Csp/13/2018-129 zo dňa 04.02.2019, ktorým bol (v rámci jedného konania) úver určený za bezúročný a bez poplatkov a súčasne bolo rozhodnuté aj o nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Priložené: Rozsudok OS Rimavská Sobota, č.k. 16Csp/13/2018-129 zo dňa 04.02.2019.

Pre prípad, že bude aj Krajský súd konajúci a rozhodujúci o podanom odvolaní toho názoru, že predpokladom práva na primerané finančné zadosťučinenie je až právoplatné rozhodnutie súdu o porušení práva alebo povinnosti, potom navrhujeme uplatnený nárok na primerané finančné zadosťučinenie vyčleniť na samostatné konanie a zároveň toto konanie prerušiť až do právoplatnosti rozhodnutia v konaní 1Csp/198/2018.

Nie je správny ani skutkový záver súdu o tom, že žalobca neprodukoval žiadne relevantné dôkazy preukazujúce skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie finančného zadosťučinenia.

Obsahom súdneho spisu je hneď niekoľko zásadných skutočností, ktoré musia byť pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení zohľadnené, pričom sumarizujúcim výpočtom poukazujeme na nasledovné:

1/ žalovaný prijal od žalobcu úhrady v celkovej výške 3.824,76 Eur (celkové bezdôvodné obohatenie), na ktoré ale nemal nárok. Je úplne nepochybné, že pre kohokoľvek predstavuje uvedené zásah do jeho súkromného a rodinného života, pretože tieto peňažné prostriedky nemôže v danom čase použiť iným spôsobom (spôsobom pre neho prospešným a užitočným)

2/ hoci žalovaný prijímal od žalobcu bezdôvodné obohatenie, toto žalobcovi nevydal. Žalobca musel preto iniciovať súdne konanie, ktorým sa domáhal ochrany svojich práv súdnou cestou. Je úplne nepochybné, že pre kohokoľvek predstavuje uvedené diskomfort v porovnaní so situáciou, kedy by si žalovaný splnil svoju povinnosť a sám a dobrovoľne by predmet bezdôvodného obohatenia žalobcovi vydal.

3/ žalovaný nielenže dobrovoľne žalobcovi bezdôvodné obohatenie nevydal, ale aj vznášal (a aj vznáša) voči žalobcovi nedôvodne peňažné požiadavky, pričom poukazujeme na zápisnicu o pojednávaní zo dňa 22.02.2019, obsahom ktorej je aj výsluch žalobcu: „žalobca uviedol, že stále mu vyvoláva pani od žalovaného, posíla mu e-maily a dokonca telefonujú aj jeho susedom“

4/ žalobca musel kvôli získaniu peňažných prostriedkov na splácanie úverovej karty hľadať viaceré spôsoby ich zaobstaranie, pričom poukazujeme na zápisnicu o pojednávaní zo dňa 22.02.2019, obsahom ktorej je aj výsluch žalobcu: „žalobca uviedol, že kvôli úverovej karte musí veľa pracovať min. 250 hodín mesačne ... žalobca uviedol, že prostriedky na splácanie tejto karty si aj požičiava“

21. Všetky vyššie uvedené skutočnosti predstavujú skutočnosti súvisiace so satisfakčnou funkciou primeraného finančného zadosťučinenia. Požadované finančné zadosťučinenie bude pre žalobcu satisfakciou za okolnosti vyvolávané žalovaným, spočívajúce v jeho konaní, ktoré voči žalobcovi pôsobia stresujúco, neprijemne a zaťažujúco.

22. Okrem satisfakčnej funkcie však primerané finančné zadosťučinenie musí plniť aj funkciu sankčnú, ktorú tunajší súd v Napadnutom rozsudku úplne opomenul zohľadniť. Pokiaľ je porušenie práva alebo povinnosti a jeho úspešné uplatnenie na súde rozhodným predpokladom pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie, potom musí v súvislosti s otázkou výšky nároku na primerané finančné zadosťučinenie zohrávať úlohu aj intenzita tohto porušenia. Len v prípade, ak výška (rozsah) priznaného nároku na primerané finančné zadosťučinenie sa bude odvíjať od intenzity (rozsahu) porušenia práva alebo povinnosti zo strany dodávateľa, len vtedy bude primerané finančné zadosťučinenie plniť svoju sankčnú funkciu, pretože ho v dostatočnej miere bude odrádzať od obdobného konania porušujúceho právo alebo povinnosť. Intenzitu porušenia práva alebo povinnosti zo strany dodávateľa (žalovaného) v tomto prípade vyjadruje výška bezdôvodného obohatenia získaného žalovaným na úkor žalobcu 3.824,76 Eur. Vzťah medzi výškou získavaného bezdôvodného obohatenia a výškou priznaného primeraného finančného zadosťučinenia je potom taký, že pokiaľ má mať finančné zadosťučinenie dostatočne výchovný a odstrašujúci účinok (má naplniť svoju sankčnú funkciu), treba vychádzať z toho, že finančné zadosťučinenie by sa malo rovnať majetkovej ujme, ktorá bola žalobcovi ako spotrebiteľovi spôsobená. Odvolaciemu súdu navrhujeme, aby Napadnutý rozsudok vo výroku II. zmenil tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.000,00 Eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia a vo výroku III. zmenil tak, že žalobcovi prizná voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, alternatívne odvolaciemu súdu navrhujeme, aby Napadnutý rozsudok vo výroku II. a III. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

23. V podanom odvolaní žalovaný uviedol, že

1. rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (podľa ust. § 365 ods.1 písm. h) Civilného sporového poriadku (zákon číslo 160/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov, ďalej len „CSP“), v zmysle ktorého odvolanie možno odôvodniť len tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci);

2. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP).

V bode 34. odôvodnenia napadnutého rozsudku prvoinštančný súd uvádza, že považuje zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere za neplatný právny úkon „nielen s poukazom na ust. § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z., ale aj s poukazom na ust. §37 ods. 1 OZ“. Ďalej súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku uvádza, že „nedošlo k dodržaniu predpísanej písomnej formy, ako to požaduje ust. § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. a preto je zmluva o revolvingovom úvere, na ktorú žalobca poukazuje, aj z tohto dôvodu neplatná (rovnako aj podľa ust. § 40 ods. 1 OZ).“ (bod 35. odôvodnenia rozsudku).

Žalovaný má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Žalovaný pritom poukazuje na skutočnosť, že dňa 26.05.2005 bola medzi zmluvnými stranami uzatvorená Žiadosť/Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 4.390,- Sk, ktorý sa žalobca zaviazal splácať v 11 mesačných splátkach, každá vo výške 481,- Sk, počnúc od 15.06.2005 (ďalej len „Úverová zmluva“). Na základe Úverovej zmluvy bol žalobcovi poskytnutý aj revolvingový úver, s výškou úverového rámca 663,88 EUR; titulom revolvingového spotrebiteľského úveru žalobca čerpal peňažné prostriedky počas takmer deviatich rokov (od 27.06.2006 do 27.02.2015), v celkovej výške 6.414,93 EUR.

Z bodu I.-4. VÚP vyplýva, že žalovaný je vo vzťahu ku žalobcovi ako klientovi osobou, ktorej je návrh na uzavretie zmluvy určený. Po prijatí návrhu je veriteľom z tejto zmluvy. Podľa bodu I.-5. VÚP, VÚP sú výzvou neurčitému počtu osôb na podanie návrhu na uzavretie zmluvy v súlade s týmito podmienkami subjektu, ktorý výzvu urobil, t.j. žalobcovi.

Žalovaný uvádza, že proces uzatvorenia Úverovej zmluvy je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej len „OZ“), upravujúcimi proces uzatvárania zmlúv, vrátane spotrebiteľských zmlúv.

Všeobecné ustanovenia VÚP v bode II. zakotvujú, že klient je povinný vyplniť žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru a vydanie úverovej karty (ďalej len „Žiadosť“) na príslušnom formulári Cetelemu alebo schválenom Cetelemom a prípadne vyplniť osobný dotazník, ktorý je jej súčasťou (viď bod II.-1.- 1 VÚP). V bode II.-1.-2 VÚP je ďalej uvedené, že Žiadosť sa po jej riadnom vyplnení, označení dátumom a podpísaní klientom stáva návrhom na uzavretie zmluvy (ďalej len „Návrh“). Návrh predkladá klient Cetelemu priamo alebo prostredníctvom zmluvného predajcu. V zmysle ust. § 43c ods. 1 OZ včasné vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého

možno vyvodit' jej súhlas, je prijatím návrhu. Podľa ust. § 43c ods. 2 OZ včasné prijatie návrhu nadobúda účinnosť okamihom, keď vyjadrenie súhlasu s obsahom návrhu dôjde navrhovateľovi. Podľa bodu IV.-1.-1. VÚP prijatím žiadosti o poskytnutie ÚR a teda okamihom vzniku zmluvy o úvere je v súlade s § 275 ods. 4 ObZ odoslanie oznámenia o prijatí žiadosti o poskytnutí ÚR adresovaného klientovi. Vydanie karty na meno klienta, VS a číslo účtu revolvingového úveru oznámi Cetelem klientovi písomne. Z bodu IV.-1.-1. VÚP taktiež vyplýva, že vznik zmluvy potvrdí Cetelem klientovi písomne. S prihliadnutím na citované ustanovenia OZ, ako aj na čl. IV. VÚP bolo v danom prípade prijatím návrhu zo strany žalovaného odoslanie oznámenia o prijatí návrhu na uzavretie zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, ktorým sa súčasne žalobcovi zaslala úverová karta. Potvrdenie doručenia tohto oznámenia potvrdzuje samotná skutočnosť, že žalobca z úverovej karty čerpal peňažné prostriedky z titulu revolvingového úveru. V rámci konania pred súdom prvej inštancie žalobca túto skutočnosť nepoprel. Z ust. § 44 ods. 1 OZ vyplýva, že zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu. Podľa ust. § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia Úverovej zmluvy, ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná. V zmysle ust. § 46 ods. 2 OZ pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu. Súdna prax uvádza, že „K tomu, aby medzi účastníky došlo k uzavrení písomné kupní smlouvy, je zapotrebí nejen písomného prohlášení prodávajícího, jemuž byl návrh určen, nebo jiného jeho včasného jednání (písomného), z nehož bylo možno dovodit' jeho přijetí návrhu, ale ještě je třeba, aby toto přijetí návrhu jako vyjádření souhlasu s jeho obsahem došlo kupujícímu a aby akceptace návrhu, nebyla-li v nem lhuta pri jeho přijetí určená, byla učinena včas.“¹

Žalovaný poukazuje na prednú časť Formulára Žiadosti/zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, kde sú na ľavej strane uvedené (o.i.) údaje o klasickom úvere a úverovej karte, a na pravej strane sú špecifikované žiadosti žalobcu ako klienta týkajúce sa klasického úveru a úverovej karty, to všetko rovnakým štylizovaním textu a rovnakým písmom bez akýchkoľvek zmien či podsúvania služby. Žalovaný taktiež poukazuje na skutočnosť, že k čerpaniu z kreditnej (úverovej) karty žalobcu nenútil, bolo na slobodnej a vážnej vôli žalobcu, či bude z predmetnej kreditnej (úverovej) karty čerpať alebo nie. Vôľa ako vnútorný psychický vzťah osoby k svojmu konaniu nespôsobuje sama osebe právne následky. Právne relevantnou sa stáva prostredníctvom jej vonkajšej manifestácie, objektivizáciou v prejave. Slobodná vôľa vyžaduje, aby subjektu bola daná možnosť voľne sa rozhodnúť, či bude alebo nebude konať a akým spôsobom. Poukazujeme na skutočnosť, že žalobca čerpal z predmetnej kreditnej karty počas takmer 9 rokov. Vzhľadom na uvedené konanie žalobcu nemôže obstať záver súdu prvej inštancie ani tvrdenie o nevedomosti žalobcu či o vnútení úkonu prostredníctvom úverovej karty a pod. Neskoršie tvrdenie žalobcu o údajnom nedostatku vôle vstúpiť do zmluvného vzťahu, založeného zmluvou o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, podľa žalovaného je potrebné posudzovať ako účelové a nepreukázané. Toto tvrdenie žalobcu, dané po uplynutí viac ako 13 rokov od uzatvorenia Úverovej zmluvy, je potrebné vnímať vo vzájomnej súvislosti s listinnými dôkazmi a samotným dlhodobým konaním zmluvných strán. Po obdržaní oznámenia o akceptácii návrhu na uzatvorenie zmluvy o revolvingového spotrebiteľského úveru žalobca dňa 27.06.2006 čerpal z kreditnej karty, a to sumu 99,58 EUR. Uvedené dôkazy potvrdzujú podľa žalovaného reálnu vôľu a záujem žalobcu o revolvingový spotrebiteľský úver. V konaní pred súdom prvej inštancie preto súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Konanie žalobcu, ktorý dlhodobo, viac rokov po sebe, opakovane čerpal z kreditnej (úverovej) karty, bez toho, aby namietal akýkoľvek nedostatok vo svojej vôli alebo v prejave vôle uzavrieť zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, je nutné posudzovať ako prejav skutočnej vôle uzatvoriť zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere.

24. Žalovaný taktiež zdôrazňuje, že žalobca nijakým spôsobom nevyužil možnosť odmietnutia poskytnutia úverového rámca a vydania úverovej karty, vyškrtnutia bodov C1 a C) zo svojho návrhu či odvolania návrhu, ako to vyplýva z ust. § 43a ods. 3, ods. 4 OZ, prípadne aj zo VÚP. Podľa bodu II.-1-3. VÚP až do prijatia Návrhu Cetelemom môže klient svoj Návrh odvolať rovnakým spôsobom, akým ho Cetelemu odovzdal. Dňom odvolania Návrhu je deň, keď klient oznámil svoje rozhodnutie Cetelemu alebo predajcovi. Ďalej podľa bodu IV.-4.-1. VÚP Cetelem poskytuje klientovi revolvingový úverový rámec na dobu neurčitú. Klient je oprávnený poskytnutie úverového rámca kedykoľvek vypovedať. V zmysle bodu IV.-1.-2. VÚP poskytnutím úverového rámca a vydaním karty, ktorá žalobcovi ako klientovi umožnila čerpať peňažné prostriedky až do výšky aktuálne dohodnutého úverového rámca, nevznikol žalobcovi ako klientovi žiadny peňažný záväzok. Povinnosť splácať úver v dohodnutých splátkach nastáva až okamihom dojednaným v zmluve, najskôr však počnúc kalendárnym mesiacom

nasledujúcim po aspoň čiastočnom čerpaní peňažných prostriedkov z úverového rámca. Žalovaný ďalej namieta, že súd prvej inštancie predmetnú právne vec nesprávne právne posúdil, keďže správne neaplikoval zákonné ustanovenia. Ak súd posúdil predmetnú Úverovú zmluvu ako neplatný právny úkon z dôvodu absencie jej písomnej formy, bolo potrebné aplikovať správne zákonné ustanovenie, a to ust. § 455 ods. 1 OZ, na ktoré žalovaný poukázal už vo svojom vyjadrení k žalobe. Súd prvej inštancie sa s týmto ustanovením vo svojom odôvodnení rozsudku absolútne nevysporiadal, napriek tomu, že dotknuté ust. § 455 ods. 1 OZ má vplyv na právne posúdenie predmetnej právnej veci. Podľa ust. § 455 ods. 1 OZ za bezdôvodné obohatenie sa nepovažuje, ak bolo prijaté plnenie premičaného dlhu alebo dlhu neplatného len pre nedostatok formy. Odborná verejnosť konštatuje, že „Rovnež splnením dlhu, ktorý vznikl na základe právneho úkonu neplatného len pro nedodržení jeho zákonné či smluvené formy, nevzniká bezdôvodné obohatenie, pričom zákon nerozlišuje, zda šlo o neplatnosť absolutní nebo relativní. Obvykle jde o nedostatek písemné formy smlouvy či jiného právneho úkonu, muže však jít i o formu notárského (úředního) zápisu (srov. § 40 odst. 5). Absolutne neplatný je právni úkon nerespektující písemnou formu vyžadovanou zákonem, pri nedostatku smluvené formy jde o neplatnosť relativní.“² Nesplnenie formálnej náležitosti právneho úkonu tak nemôže mať vplyv na prípadné dobrovoľné plnenie zmluvných strán, a ani nemá za následok vznik bezdôvodného obohatenia. Ak Úverovú zmluvu, uzatvorenú medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni kreditnú kartu a úverový rámec, súd prvej inštancie posúdil ako neplatný právny úkon z dôvodu nedodržania zákonom stanovenej písomnej formy, je nepochybné, že plnenie žalobcu žalovanému nie je bezdôvodným obohatením. To všetko vzhľadom na tú skutočnosť, že plnenie dlhu neplatného len pre nedostatok formy nie je v zmysle ust. § 455 ods. 1 OZ bezdôvodným obohatením. V takom prípade sa žalobca nemôže domáhať voči žalovanému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže plnenie poskytnuté žalobcom žalovanému sa za bezdôvodné obohatenie nepovažuje. Vzhľadom na uvedené skutočnosti má žalovaný za to, že súd predmetnú právnu vec nesprávne právne posúdil. V konaní žalovaný vzniesol námietku premlčania, ktorú súd prvej inštancie vyhodnotil nesprávne. Žalovaný zotráva na vznesenej námietke premlčania. Pri subjektívnej premlčacej dobe je začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby viazaný na moment, kedy sa oprávnený dozvedel, že právny dôvod na plnenie nebol od začiatku daný, a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. K tomuto treba uviesť, že v zmysle ust. § 107 ods. 1 OZ sa o vzniku bezdôvodného obohatenia oprávnený dozvie vtedy, keď má k dispozícii údaje, ktoré mu umožňujú podať žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia.³ Obdobne sa o tejto otázke vyjadril aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí „Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil, vtedy keď skutočne zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné (Ro NS SR, sp.zn. ICdo 67/2011).“⁴ Ak žalobca tvrdí, že čerpanie revolvingového úveru nebolo v sfére jeho záujmu, resp. že nemal záujem o úverovú kartu alebo že mu bola zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere „vnútená“, potom počas každého čerpania mal preukázateľnú vedomosť o tom, že čerpá na základe právneho úkonu, o ktorý nemal záujem (inak povedané, na základe neplatného právneho úkonu - podľa tvrdenia žalobcu). Teda pri plnení každej splátky po úhrade istiny mal vedomosť, že plní bezdôvodne v prospech žalovaného. Ako vyplýva z vyššie citovaného rozsudku Najvyššieho súdu SR, právna kvalifikácia skutkových okolností nemá pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby žiadnu relevanciu. Aj súdna prax uvádza, že „Najvyšší súd ČR v rozhodnutí sp. zn. 21 Cdo 3433/2008 zdôrazňuje, že pri posudzovaní začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby je potrebné vychádzať zo skutočnej vedomosti oprávneného o tom, že na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia došlo a kto zo získal. Touto vedomosťou § 107 ods. 1 OZ nemieni znalosť právnej kvalifikácie, ale skutkových okolností, z ktorých možno zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodiť. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby nemožno spájať s okamihom, kedy as žalobkyňa dozvedela o tom, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov, len s okamihom, v ktorom si musela byť vedomá toho, že bez existujúceho právneho dôvodu plnenia previedla na účet žalovaného vyššiu čiastku (NS ČR 33 Cdo 222/2012). Nie je významné, či oprávnený subjekt má také právne znalosti, aby bol subjektívne schopný posúdiť tieto skutkové okolnosti a zistiť, že zmluva podľa ktorej plnil, je bezúročná a bez poplatkov.“⁵ Podľa ust. § 2 zákona č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná.

Žalovaný namieta nesprávne vyhodnotenie dôkazov, aj pokiaľ ide o vyhodnotenie výpovede žalobcu, kedy žalobca „Na otázku, odkedy sa mu nepozdávalo dlhoročné platenie, žalobca uviedol, že už dávno, pojem dávno však bližšie nešpecifikoval a následne odpovedal, že už možno pri zablokovaní karty sa mu nepozdávalo, že platí veľa.“ (v bode 12. odôvodnenia rozsudku). Kreditná karta bola žalobcovi zablokovaná v roku 2015, čo vyplynulo z vykonaného dokazovania. Dátum posledného čerpania žalobcu z kreditnej karty zodpovedá dňu 27.02.2015 vo výške 30,- EUR. Pokiaľ ide o posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby, žalovaný poukazuje na závery súdnej praxe, podľa ktorých „bezdôvodné obohatenie na strane žalovaných z dôvodu preplatenia istiny čerpaného úveru žalobkyňou vzniklo až v okamihu, kedy žalobkyňa prvýkrát preplatila istinu čerpaného úveru, teda nie osobitne pri každej žalobkyňou zaplatenej splátke úveru ale až prvou platbou na čerpaný úver, ktorá presiahla splatenú istinu úveru. ... Od momentu, kedy žalovaný prijal uvedené platby žalobkyne tak vzniklo v rozsahu platieb /pri prvej uvedenej platbe len v rozsahu 39,19 eur/ žalovaným bezdôvodné obohatenie, a od tohto momentu začala plynúť objektívna trojročná premlčacia doba práva žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia.“⁶ Krajský súd v Trenčíne vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Co/383/2017 uviedol, že „Od rovnakého momentu, teda od okamihu platieb žalobkyne nad zaplatenú istinu čerpaného úveru, možno podľa odvolacieho súdu rátať aj začiatok plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej doby práva žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia.“ S prihliadnutím na závery súdnej praxe je zrejmé, že objektívna a subjektívna premlčacia doba v tomto prípade uplynula. Žalobca z kreditnej karty vyčerpal sumu 6.414,93 EUR, pričom posledný dátum čerpania je dňa 27.02.2015 vo výške 30,- EUR. Žalobca celkovo uhradil sumu 10.198,01 EUR. K dátumu posledného čerpania žalobca mal uhradenú ním čerpanú istinu; posledné čerpanie dňa 27.02.2015 pritom bolo neskôr ako okamih, kedy žalobca uhradil sumu prevyšujúcu neskôr čerpanú istinu úveru. Súd prvej inštancie preto uvedenú skutočnosť nesprávne právne posúdil a zároveň, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Za predpokladu, že Úverová zmluva, na základe ktorej žalobca čerpal z kreditnej karty, je neplatným právnym úkonom (ako to posúdil súd prvej inštancie), je možné konštatovať, že objektívna premlčacia doba začala plynúť dňom 27.02.2015, t.j. okamihom posledného čerpania, vzhľadom na skoršiu úhradu sumy prevyšujúcej čerpanú istinu, a uplynula dňa 27.02.2018. Subjektívna premlčacia doba tiež začala plynúť dňa 27.02.2015, a uplynula dňa 27.02.2017. Žaloba bola podaná až dňa 06.09.2018, t.j. po uplynutí objektívnej aj subjektívnej premlčacej doby. Nárok žalobcu je tak premlčaný, pričom záver súdu prvej inštancie o nepremlčaní nároku žalobcu svedčí o tom, že na základe vykonaných dôkazov súd 1. inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súčasne v otázke začiatku plynutia premlčacej doby vec nesprávne právne posúdil. Ak súd prvej inštancie vyhodnotil, že na strane žalobcu absentovala vôľa uzatvoriť zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydanie kreditnej karty, resp. že táto zmluva nebola uzatvorená v písomnej forme, treba prihliadať na skutočnosť, že žalobca mal preukázateľnú vedomosť o tvrdených nedostatkoch počnúc od uzavretia tejto Úverovej zmluvy. Právna kvalifikácia pritom nemá pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby žiadnu relevanciu. To znamená, že úhradou jednotlivých platieb žalobca vedel, že spláca niečo, o čo nemal záujem, resp. o čom nevedel, že uzatvoril Úverovú zmluvu (podľa jeho tvrdenia); taktiež vedel o tom, akú výšku uhradil a kedy uhradil istinu, t.j. kedy vrátil čerpanú čiastku. Je preto jednoznačne zrejmé, že dňa 27.02.2015 začala plynúť objektívna aj subjektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia vo vzťahu ku všetkým neskôr poukázaným platbám. Priznanie sumy 2.300,- EUR s prísl. žalobcovi z titulu bezdôvodného obohatenia preto nemá oporu vo vykonanom dokazovaní; súd prvej inštancie aj v tomto smere dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a predmetnú právnu vec nesprávne právne posúdil. S prihliadnutím na dôvody, uvedené v odvolaní žalovaného, žalovaný napadá aj III. výrok rozsudku súdu prvej inštancie. Žalovaný si uplatňuje aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania a trov právneho zastúpenia.

25. Na základe vyššie uvedených skutkových a právnych dôvodov žalovaný žiada, aby odvolací súd zmenil rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 22.02.2019, č.k. 1Csp/198/2018-131, tak, že zmení uvedené rozhodnutie tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu, prizná nárok na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia žalovanému, prípadne aby napadnutý rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 22.02.2019, č.k. 1Csp/198/2018-131 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

26. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol žalobca s poukazom aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu (NS SR 1Cdo 67/2011), že je správne posúdenie súdu z hľadiska plynutia subjektívnej premlčacej doby, zámenne sa nesmie posudzovať tak subjektívna, ako aj objektívna premlčacia doba v neprospech spotrebiteľa (NS SR 6 MCdo 9/2012 zo 16.1.2013). Preto aj body odôvodnenia rozsudku 47, 48, 49 a 50 sú správne a presvedčivé. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považujeme za správne po stránke

právnej i skutkovej, nakoľko jeho vydaniu predchádzalo dostatočné zistenie skutkového stavu a náležitá aplikácia relevantných právnych predpisov na predmetnú spotrebiteľskú vec. Žalobca sa v plnom rozsahu stotožňuje so závermi tunajšieho súdu a nenachádza žiadne vady ani v rámci odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku, nakoľko súd prvej inštancie konajúci v predmetnej veci rešpektoval znenie § 220 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktoré kladie určité zákonné nároky na kvalitu odôvodnenia rozsudku.

Právne závery súdu konajúceho v prvej inštancii (najmä body 30., 31., 34., a 35. odôvodnenia) nie sú žiadnym pádnym argumentom spochybniteľné, a vychádzajú zo správneho právneho posúdenia a pochopenia predmetnej veci, jednotlivé úvahy súdu sú vysvetlené jasne a zreteľne a odzrkadľujú aktuálnu rozhodovaciu prax súdov SR pri obdobných typoch zmlúv. Máme za to, že žalovaný v postavení dodávateľa spôsobom, akým malo dôjsť k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere zneužil svoje postavenie využitím nekalej obchodnej praktiky.

Primárnym dôvodom pre vyslovenie neplatnosti zmluvy o úvere bol nedostatok vôle žalobcu uzatvoriť zmluvu o revolvingovom úvere, a teda rozpor s ustanovením § 37 ods. 1 OZ. Z predtlačie predmetnej zmluvy o úvere vyplýva, že podpisom zmluvy o úvere sa žalobca spotrebiteľ súčasne podpísal aj pod tú časť textu predtlačenej v časti zmluvy o úvere (konkrétne časť C), ktorá je písaná drobným, voľným okom takmer nečitateľným písmom, čo robí tento text absolútne nezrozumiteľným. Spôsob, ktorým sa žalovaný ako poskytovateľ finančných služieb pokúšal uzatvoriť zmluvu o revolvingovom úvere, pokladáme za zavádzanie spotrebiteľa (snaha platne uzatvoriť podpisom spotrebiteľa na predtlačenej listine viacero právnych úkonov: 1. zmluva o klasickom úvere; 2. zmluva o revolvingovom úvere - časť C; 3. poisťovňa zmluva - časť D, dohoda o zrážkach zo mzdy - časť F...). V tejto súvislosti poukazujeme na samotnú konštrukciu zmluvy, štruktúru textu zmluvy o klasickom úvere zo dňa 26.05.2005. Ako je zrejmé zo zmluvy o klasickom úvere, žalobca kúpil tovar u predajcu (súčasne sprostredkovateľ úveru - predajňa elektra Enter Plus) a nemal peňažné prostriedky na zaplatenie plnej kúpnej ceny tovaru. Žalobca v danej situácii riešil logicky otázky týkajúce sa najmä samotných vlastností tovaru a spôsobu ako zaplatiť kúpnu cenu vybraného tovaru. S predajcom sa následne dohodli na úvere od žalovaného, prostredníctvom, ktorého bolo umožnené žalobcovi postupne splatiť kúpnu cenu tovaru v splátkach. Na základe uvedeného je následne potrebné položiť si otázku: „Bolo reálne možné, aby žalobca, ktorý sa zaujímal o tovar v predajni elektra súčasne prejavil záujem byť zaradený do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, ktorý má byť poskytnutý v budúcnosti?“ Nedostatok vôle žalobcu uzatvoriť zmluvu o revolvingovom úvere vyplynul z vykonaného dokazovania a samotnej konštrukcie zmluvy o klasickom úvere zo dňa 26.05.2005. Opätovne poukazujeme, že text v časti C zmluvy o úvere je predtlačenej a predformulovaný, čím teória žalovaného o možnosti „prečiarknuť“ časť C, čím malo dôjsť k vylúčeniu záväznosti sporného „ustanovenia“ je veľmi nepravdepodobná. Taktiež odkladacia podmienka nemôže byť účinne naplnená v prípade absolútnej neplatnosti právneho úkonu, pretože absolútne neplatný právny úkon nemôže byť ani konvalidovaný (zánik neplatnosti v dôsledku dodatočného odpadnutia dôvodu neplatnosti právneho úkonu) naplnením odkladacej podmienky. Dodatočným záujmom žalobcu (čerpaním poskytnutých peňažných prostriedkov) nemožno nahrádzať absenciu jeho vôle pri vzniku právneho úkonu. Absolútne neplatný právny úkon nemožno dodatočne schváliť (ratihabícia).

Podporne poukazujeme aj na:

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 16Co/46/2015 zo dňa 29.10.2015: „V tomto rozsahu sa odvolací súd stotožňuje s právnym záverom okresného súdu, pokiaľ vyhodnotil, že podpisom odporkyne na predmetnej zmluve podpísala aj tú časť predtlačie listiny, teda časť 2. zmluvy, ktorá sa týkala úplne iného právneho vzťahu, ktorý mal vzniknúť až v budúcnosti, a v tomto rozsahu je preto zrejmé, že u odporkyne pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere, ktorá predstavuje časť 2. zmluvy, ide o zrejmý nedostatok slobodnej, určitej a vážnej vôle odporkyne“.

Rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/200/2016 zo dňa 27.03.2017:

V súvislosti s nedostatkom vôle žalobkyne je potrebné poukázať na samotný obsah zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 27.11.2001 (č. I. 7 spisu). Podľa tohto obsahu úver poskytnutý žalobkyňi mal slúžiť na nákup presne označeného tovaru a to videa. Je teda zrejmé, že úmyslom žalobkyne bolo získanie úveru na nákup spotrebného tovaru. Inú vôľu žalobkyňa v čase uzatvorenia zmluvy nemala a teda nebolo jej cieľom uzatvoriť i ďalšiu zmluvu o revolvingovom úvere. Z predloženej zmluvy je možné ustáliť, že účastníci konania uzatvorili individuálne špecifikovanú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi úver na nákup tovaru. Touto zmluvou však v ďalšom žalovaný vopred vnútil žalobkyňi aj iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jej záujmu a to získanie úveru na nákup tovaru. Ako vypláva z predtlačie úverovej zmluvy žalobkyňa súčasne jedným a tým istým podpisom na zmluve sa podpísala aj pod tú časť predtlačie listiny, ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu, pričom tento mal vzniknúť až v budúcnosti. Teda, ak chcela žalobkyňa získať

uver na zakúpenie tovaru, čo bolo primárne jej pohnútkou k vstupu do právneho vzťahu so žalovaným, nemala na výber a musela podpísať predloženú predtlač listiny obsahujúcu v sebe tiež náležitosti iného právneho úkonu. V tomto prípade sa tak dá usudzovať na nedostatok vôle konajúcej osoby spotrebiteľa vstúpiť do iného zmluvného vzťahu so žalovaným ako bol primárne vo sfére jeho záujmu. Žalovaný sa tiež dovoľával platnosti Všeobecných obchodných podmienok pre poskytnutie spotrebiteľského úveru (ďalej aj len ako „obchodné podmienky“). Pre platnosť obchodných podmienok, ktoré sú písané takmer nečitateľným písmom, nepostačuje iba podpis žalobkyne ako spotrebiteľa pod tzv. „včleňovaciu klauzulu“. Je potrebné zdôrazniť, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel od obchodných podmienok v obchodných zmluvách majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo potrebné do každej zmluvy prepisovať dojednania predovšetkým technického a vysvetľujúceho charakteru. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách nesmú slúžiť k tomu, aby dodávateľ do nich ukryl dôležité dojednania, o ktorých je predpoklad, že uniknú pozornosti spotrebiteľa. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na Nález Ústavného súdu Českej republiky sp. Zn. I. ÚS 3512/2011 z 11.11.2013, ktorý poukazuje na to, že zmluva (vrátane zmluvy o spotrebiteľskom úvere) musí mať dostatočne prehľadnú formu a obchodné podmienky nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa s najväčšou pravdepodobnosťou uniknú. Máme za to, že samotný podpis pod tzv. včleňovaciu klauzulu pre uplatnenie obchodných podmienok sám o sebe nepostačuje k ich záväznosti, ale je potrebné, aby bol zároveň naplnený aj druhý predpoklad, a to známosť obchodných podmienok. Dôkazné bremeno je pritom na tej strane, ktorá sa obchodných podmienok dovoľáva, resp. v zmysle § 52 a nasl. na dodávateľovi. Žalovaný tiež vzniesol v konaní námietku premlčaniu a súčasne sa domnieval, že žalobca sa nemôže domáhať voči žalovanému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže plnenie poskytnuté žalobcom sa za bezdôvodné obohatenie nepovažuje. Žalovaný argumentuje tým, že za bezdôvodné obohatenie sa nepovažuje, ak bolo prijaté plnenie dlhu neplatného len pre nedostatok formy. K tvrdeniu žalovaného, že žalobca sa nemôže domáhať nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, uvádzame, že prípady, ktoré sa za bezdôvodné obohatenie nepovažujú, sú upravené v § 455 Občianskeho zákonníka. Jedným z nich, na ktorý sa odvoláva aj žalovaný, je, že za bezdôvodné obohatenie sa nepovažuje prijatie dlhu neplatného len pre nedostatok formy. Zvlášť dávame dôraz na slovo „len“. Žalobca však nenamieta neplatnosť zmluvy o revolvingovom úvere len s poukazom na nedostatok formy, ale aj s poukazom na absenciu skutočnej vôle žalobcu vstúpiť do iného, než pôvodne zamýšľaného právneho vzťahu. Taktiež uvádzame, že podstatou sporu je vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že žalovaný nemal nárok na prijatie akejkoľvek odplaty z poskytnutého úveru. Z toho vyplýva, že žalobca mal dlh voči žalovanému iba do momentu, kým nesplatil celú žalobcovi poskytnutú sumu! Všetky platby nad rámec poskytnutých peňažných prostriedkov predstavujú bezdôvodné obohatenie, ktoré je žalovaný povinný vydať a ide o úhrady, ktoré boli realizované bez právneho titulu.

27. Ustanovenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka), na ktoré sa odvoláva žalovaný, a ktoré by malo vylúčiť nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, je preto nepoužiteľné. K námietke premlčania vznesenej žalovaným, si dovoľujeme uviesť, že nárok žalobcu tak, ako si ho uplatnila, nie je premlčaný ani sčasti. Žalobca zdôrazňuje, že otázku začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, upravuje § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Subjektívna premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Dávame však do pozornosti, že subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna premlčacia doba. Pri postupnom získavaní majetkových hodnôt treba z hľadiska premlčania za samostatné nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia považovať nároky, ktoré vznikli zo samostatných oddeliteľných prípadov, aj keď ide o rovnaké subjekty a rovnaké skutkové podstaty zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie (napr. rozsudok KS BB sp. zn.: 16Co/1392/2014 zo dňa 24.09.2015). Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia tvorí jeden celok a premlčacie doby začínajú plynúť až po skončení bezdôvodného obohacovania sa. Žalobca (aj v čase po „uzatvorení“ zmluvy) postupoval na základe dôvery v poctivosť konania žalovaného. Žalobca, vychádzajúc z platnosti zmluvy, v dobrej viere realizoval v prospech žalovaného jednotlivé úhrady, ktoré však v skutočnosti boli bezdôvodným obohatením. V konkrétnej prejednávanej veci poukázal žalobca žalovanému viacero úhrad, ktorých obsahom bolo plnenie, na ktoré žalovaný po právnej stránke nárok nemal a teda sa nimi na úkor žalobcu bezdôvodne obohacoval. Žalobca tieto úhrady uhrádzal kontinuálne, nepretržite, bez vedomosti o tom, že žalovaný na prijaté úhrady nárok nemá. Ak by mal mať žalobca už v čase, kedy vykonával jednotlivé úhrady v prospech žalovaného, vedomosť o tom, že platiť nemusí, tak by logicky tieto

úhrady nerealizoval. Všetky úhrady žalobcu vykonané v prospech žalovaného spájala vtedajšia jednotná vedomosť žalobcu o tom, že tieto sú poskytované na základe platného právneho titulu.

28. Odôvodnenie odvolania žalovaného poukazuje aj na rozhodnutie NS SR 1 Cdo 67/2011, v ktorom sa však riešila situácia skutkovo a právne odlišnú od situácie, ktorá je v danom prejednávacom prípade, že odvolávanie sa na dané rozhodnutie NS SR nie je absolútne na mieste, predovšetkým s poukazom na skutočnosť, že:

- v danom prípade, ktorý posudzoval NS SR nešlo o spotrebiteľskú vec

V prípade, ktorý rieši tunajší súd:

- ide o spotrebiteľskú vec

29. Kým sa pri posudzovaní začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty budú stotožňovať situácie svojou povahou diametrálne odlišné tým, že sa ne „bez uváženia“ budú nedôvodne aplikovať tie isté kritériá, potom je zrejmé, že o správnom posúdení tejto otázky nemôže byť reč. Nie je nám preto zrejmé, akým konkrétnym spôsobom má rozhodnutie NS SR 1 Cdo 67/2011 dopadať na túto konkrétnu vec, keďže uvedené rozhodnutie sa netýka spotrebiteľskej veci (prítom v prejednávanej veci ide o spotrebiteľskú vec) a zvlášť keď už bolo zo strany NS SR potvrdené a zdôvodnené, že princíp neznalosť zákona neospravedlňuje musí v spotrebiteľských vzťahoch ustúpiť ochrane spotrebiteľa ako slabšej strany. V tejto súvislosti si dovoľujeme upriamiť pozornosť súdu na ten aspekt, podľa ktorého má princíp ignorantia iuris non excusat v spotrebiteľsko - právnej oblasti obmedzený rozsah pôsobnosti cez princíp ochrany spotrebiteľa: Pokiaľ ide o plynutie subjektívnej premlčacej doby, odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalovaného, že táto začína plynúť dňom, kedy oprávnený mohol zistiť skutkové okolnosti, z ktorým možno vyvodíť vznik bezdôvodného obohatenia. Kým rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov reality praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu nemôže byť na ujmu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 16. januára 2013, sp. zn. 6MCdo 9/2012). Rozhodnutie NS SR 1 Cdo 67/2011 je ďalej postavené na vyhodnotení situácie plnenia bez právneho dôvodu (prítom v prejednávacom prípade ide o situáciu plnenia na základe neplatného právneho úkonu). Vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bolo získané bezdôvodné obohatenie a o tom, kto ho získal, musí byť teda skutočná a nie iba predpokladaná, pretože len ak oprávnený vie o tom, že na jeho úkor sa niekto bezdôvodne obohatil, len vtedy môže uplatniť svoje právo, t.j. požadovať vydanie dôvodného obohatenia, čím sa predpokladá vedomosť oprávneného o skutkových okolnostiach vzniku actio nata. Máme preto za to, že základným predpokladom pre možnosť podania žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia na súd je samotná vedomosť oprávneného o tom, že k bezdôvodnému obohateniu vôbec došlo (čo oprávnený nezistí skôr ako sa dozvie o neplatnosti zmluvy, z ktorej sa plnilo). Ako by totiž bolo možné podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, ak by niekto nevedel, že k bezdôvodnému obohateniu došlo?!

V tejto súvislosti poukazujeme aj na aktuálne rozhodnutie KS Banská Bystrica, sp. zn.: 11Co/268/2018 zo dňa 28.02.2019 (ECLI:SK:KSBB:2019:6717213433.1), ktorý uviedol v bode 6.7 odôvodnenia: „Pokiaľ ide o subjektívnu premlčaciu dobu, pri jej posudzovaní a začiatku jej plynutia je potrebné vychádzať zo skutočnej, nie z predpokladanej vedomosti oprávneného (tu žalobkyne) o tom, že na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia došlo a kto ho získal. “

30. Významné nie je, či oprávnený subjekt má také právne znalosti, aby bol subjektívne schopný posúdiť tieto skutkové okolnosti a zistiť, že poskytnutý úver je bezúročný a bezpoplatkov. Nejde o vedomosť právnej kvalifikácie podľa § 107 Občianskeho zákonníka, ale o znalosť skutkových okolností, z ktorých možno zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodíť. Nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o získaní tohto bezdôvodného obohatenia dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti prípadne aj skôr. Na základe vyššie uvedeného považujeme záver súdu o nepremlčaní nároku žalobcu za správny a dostatočne odôvodnený v bodoch 47., 48., 49., a 50. odôvodnenia rozsudku. Odvolaciemu súdu navrhujeme, aby odvolaním napadnutý výrok rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 CSP potvrdil a súčasne priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

31. Vo vyjadrení žalovaného v podstate ten navrhol zmeniť rozsudok, pretože žalobca neuniesol dôkazné bremeno a hlavne vo vyjadrení zvýraznil, že žalobca sám sa rozhodol čerpať peňažné prostriedky z

kreditnej karty, a to opakovane, počas takmer 9 rokov, a teda záver súdu prvej inštancie ohľadne čerpania prostriedkov z úverovej karty o nepremlčaní nároku je predčasný.

32. V duplike žalobca ešte uviedol, že v plnom rozsahu odkazuje na jeho odvolanie zo dňa 18.03.2019. V súvislostiach prejednávaneho prípadu je potrebné reflektovať tú skutočnosť, že to bol práve žalovaný, kto mal rozhodujúci vplyv na vyhotovenie zmluvného formulára. Žalobca nebol v postavení, kedy by bol schopný v rámci kontraktačného procesu vyjednať zmeny v znení formulára tak, ako ho pripravil žalovaný, tento mohol žalobca len podpísať resp. nepodpísať. Nemožno prehliadať povinnosť dodávateľa postupovať s odbornou starostlivosťou pri uzatváraní zmlúv. Nebol to žalobca ako spotrebiteľ, kto zapríčinil dôvod neplatnosti zmluvy, aj keď k zmluve svojim podpisom pristúpil. Žalobca v predmetnom konaní úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti na súde, keďže tunajší súd vyhovel žalobe žalobcu ohľadom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia (na podklade konštatovaného porušenia práva alebo povinnosti zo strany žalovaného). Nič pri tom nebráni tomu, aby bolo už v rámci jedného konania rozhodnuté o nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a súčasne bolo rozhodnuté aj o nároku na primerané finančné zadosťučinenie, pokiaľ posúdenie dôvodnosti oboch týchto nárokov je vo svojej podstate závislé od zodpovedania rovnakých otázok.

Podanie žaloby v jej znení koncipovanom žalobcom malo:

1/ viesť k definitívnemu usporiadaniu právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným - podaná žaloba bola nepochybne spôsobilá uvedené zabezpečiť

2/ v súlade so zásadou hospodárnosti vytvoriť stav právnej istoty medzi stranami sporu už po skončení tohto konania

33. Keďže bol Rozsudok napadnutý tak odvolaním žalobcu ako aj odvolaním žalovaného, odvolaciemu súdu navrhujeme, aby rozsudok vo výroku I. potvrdil, rozsudok vo výroku II. zmenil tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.000,00 Eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia, alternatívne výrok II. rozsudku zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie, rozsudok vo výroku III. zmenil tak, že žalobcovi prizná voči žalovanému nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj súdom odvolacím v plnom rozsahu, alternatívne výrok III. rozsudku zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie. V duplike žalovaného sa len odkazuje na predchádzajúce vyjadrenia žalovaného (č.l. 216, 217).

34. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu danom § 379 a § 380 CSP a z hľadísk žalovanou uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je neopodstatnené. Napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

35. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého rozsudku konštatuje, že námietky žalovanej (ale aj žalobcu) v odvolaní nie sú spôsobilé spochybniť správnosť zistených skutočností hodnotenia dôkazov, právneho posúdenia veci a neumožňujú záver, že by v konaní neboli splnené procesné podmienky, resp. že by súd nesprávnym postupom znemožnil žalovanej alebo žalobcom, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Napadnutému rozsudku súdu prvej inštancie nemožno vytknúť ani nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani to, že by súd vzal do úvahy skutočnosť, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193, § 194 a § 205 CSP alebo že by súd prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

36. Súd prvej inštancie sa s námietkami žalobcov i žalovanej prednesenými v konaní na súde prvej inštancie správne a dostatočne presvedčivo vysporiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku, vrátane námietok žalovanej spochybňujúcich správnosť záverov znaleckého posudku a doplnku k znaleckému posudku, zhodnotil všetky dôkazy predložené na podporu tvrdení žalobcov i žalovanej, uviedol, ktoré z nich považoval za preukázané, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a z akých právnych noriem pri rozhodnutí vychádzal, pričom žalobcom i žalovanej boli vytvorené procesné podmienky, aby v priebehu sporu uplatnili a realizovali svoje procesné práva. Z odôvodnenia rozsudku je totiž úplne zrejmé, prečo neprisvedčil námietkam žalovanej a z akých právnych úvah vychádzal, zhodnotiac pritom všetky žalobné námietky, argumentáciu žalobcov i žalovaných v priebehu súdneho sporu. Rozhodnutie preto

nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd pri svojom rozhodovaní rešpektoval klauzuly určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie, pri výklade aplikácií zákonných predpisov sa podľa názoru odvolacieho súdu neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam, ak žalobe vyhovel. Neboli zistené ani iné vady v zmysle § 365 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie v spore.

37. Ani jeden odvolací dôvod namietaný stranami sporu tak žalobcu, ako aj žalovaného nie je opodstatnený.

38. Súd prvej inštancie plynutie subjektívnej i objektívnej premlčacej doby správne posúdil a jeho závery sú presvedčivé, neuplynula subjektívna premlčacia doba tak, ako tvrdí v odvolaní žalovaný a je treba zdôrazniť, že nejde o neodôvodnené rozhodnutie, ale súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí rešpektoval klauzuly určujúce minimálnu mieru racionality a úplnosti skutkovej a právnej argumentácie pri výklade aplikácie zákonných predpisov a sa neodchýlil od doterajšej súdnej praxe, nepoprel ich účel a význam, keď žalobe čiastočne vyhovel a čiastočne zamietol žalobu žalobcu. Neboli zistené ani vady podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP.

39. Pri nepriznaní finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa žalobca nepreukázal, že by v prípade úspechu mu automaticky malo patriť finančné zadosťučinenie, lebo žalobca neprodukoval podstatné dôkazy, ktoré by preukázali diskomfort alebo iné ďalšie skutočnosti, ktoré na základe koncentrácie konania v civilnom procese mohli odôvodniť priznanie finančného zadosťučinenia, a preto správne bola v tejto časti žaloba zamietnutá, odvolanie žalobcu je neopodstatnené.

40. Už vonkoncom nie je opodstatnené odvolanie žalovaného, lebo pri poslednej transakcii zo dňa 27.2.2015 celkovo uhradil žalobca 10.198 € poslednou splátkou z 19.7.2018. Keďže splatil poslednú splátku v júli 2014, bezdôvodné obohatenie žalovaného začalo vznikáť najskôr v júli 2014 (pričom súčasne začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby k prvým splátkam nad rámec poskytnutého plnenia). Správne preto bola posúdená súdom objektívna premlčacia doba, lebo začína plynúť pri každej zo splátok osobitne v okamihu, keď došlo k plneniu. Čiastková platba plnená bez právneho dôvodu má svoj samostatný právny osud a premlčuje sa samostatne a tiež samostatne je treba posúdiť prípadné omeškanie s jej vydaním (obohatenia). Aj aplikovaná judikatúra v rozhodnutí zo 14.12.2016 sp.zn. 33 Odo 52/2015, MS ČR bola uvedená príkladmo správne súdom prvej inštancie.

41. Odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR III. ÚS 143/2016, ktorý sa zaoberal namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a sťažnosť vo vzťahu k rozhodnutiu Krajského súdu v Banskej Bystrici bola odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

42. Keďže v odvolacom konaní podal odvolanie aj žalobca a nemal úspech a žalovaný v celom rozsahu nebol úspešný v odvolacom konaní, odvolací súd rozhodol o nároku na trovy odvolacieho konania tak, že strany tak žalobcu, ako aj žalovaného nemajú nárok na náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 CSP).

43. Výsledok hlasovania 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).